

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an	Lei 160.—
Pe 1/2 an	" 80.—
Pe 1/4 an	" 40.—
Pentru Străinătate:	
Pe un an	Lei 320.—
Pe 1/2 an	" 160.—
Pe 1/4 an	" 80.—
Pentru America	
Pe un an	2 dolari
Manuscrisele nu se înapoiază.	

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124
Anunțurile se primesc după tarif
Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Gânduri de Crăciun

Albul zăpezii, care a acoperit dealurile Ardealului, a adus cu sine pe plaiurile noastre și ziua nașterii Mântuitorului. Această zi, prin mulțimea obiceiurilor ce se leagă de ea, aduce bucurie și pace în coliba umilă a unui sătean, tupilat într'un colț de pădure, și în palatul somptuos prin mulțimea și varietatea policandrelor. Căci, aceasta este ziua sfântă, în care s'a născut Acela, ce avea să răspândească printre oameni, cea mai sublimă învățătură pornită din premise morale.

Isus s'a născut între dobitoace. S'a născut într'o iesle. Totuși, umilul prunc, peste 30 de ani, avea să revoluționeze omenirea prin graiul său salvator.

Când s'a născut Isus, lumea se zbătea amarnic în ghiarele păcatului. Puterea formidabilă a Romei se prăbușea din zi în zi, subminată de corupție și desfrâu. Iar Orientul era cufundat în cea mai neagră anarhie, deși la suprafață stăpânea disciplina romană. Palestina însăși era împărțită într'o mulțime de provincii, cari se dușmăneau amarnic una cu alta.

În cadrele unei atari dezordini răsare marea personalitate a lui Isus. El avea, să stabilească acea unificare necesară, unei lumi ce nu mai cunoaște o direcție de conduită.

Această necesitate de direcție unitară în cadrele moralității se resimte din greu și astăzi. Omenirea, în ipostasul post-belic, stă într'un echilibru relativ, în toate manifestările activității sale.

După războiu, noțiunea „moralitate” a înregistrat o reală deviere. Și toate eforturile lumii în regi, trebuie, să se concentreze, ntru repunerea moralității în cadre normale.

Salvarea în sarea de astăzi, nu ne poate veni, decât dela înărrirea creștinismului nostru tradițional.

Trebuie, ca toți cei ce gândim înstit, să luptăm pentru aducerea receptelor Mântuitorului, în actualitatea vieții noastre.

Și acum, în preajma marilor zile ce trăim, trebuie, să lăsăm la parte griile vieții zilnice și să ne revizuiim conștiințele. Să jucăm aportul de „bine” pe care-l ducem cu noi zilnic. Și vom vedea că fiecare dintre noi stă departe de realizarea eticului în viață.

Suntem slabi. Însă o viață reștină ne va întări.

De Crăciun, trebuie să potențăm ipostasul iubirii semmului, din actualitatea noastră psihologică.

Trebuie să iubim pe aproapele. Căci iubirea creștinească edică, renaște și crează. Aduce niște conștiinței.

Aduce victoria morală. M. D.

Protestul Uniunii Avocaților

Avocații pretind să fie consultați în chestii de legiferări.

Corpul avocaților, în legătură cu votarea legii timbrului și reorganizării Curții de Casație, a crezut necesar să redacteze o moțiune de protestare, pretinzând, ca la redactarea fiecărui proiect de lege să fie consultat și corpul avocațial, deoarece proiectele legiferate în foarte multe rânduri lasă o mulțime de lacune, cari-i împiedică în activitatea juridică pe juristi.

Corpul avocațial excepționează în special, că la alcătuirea nouilor legi nu au fost consultați și avocații din

nouile provincii și din acest motiv s'au făcut legi, cari nu cadrează cu împrejurările și situația nouilor provincii.

În protest corpul avocaților pretinde să se consulte organizația avocaților la redactarea fiecărui proiect de lege, pentruca să se poată aduce în concordanță interesele nouilor provincii cu cele ale vechiului Regat.

Stabilirea nouilor taxe avocațiale de asemenea a provocat vii nemulțumiri în sânul avocaților cari cer și modificarea acestor taxe.

Ecoul rezultatului alegerilor parțiale

„Neamul Românesc despre rezultatul obținut.

Rezultatul alegerii parțiale de senator din județul Tutova este următorul: D. Bantaș, liberal 3608 voturi ales. D. Cezar Parteniu, opoziția unită 2182 voturi. D. T. Cudalbu, averescan 1200.

La Caliacra rezultatul este următorul: D. C. Angelescu candidatul opoziției-unite a înțunat 2592 voturi și a fost declarat ales. D. Bacevorof, candidatul guvernului a obținut 1129 voturi iar d. Zamfiropol, averescan 465 voturi.

În legătură cu aceste „Neamul Românesc” constată, că rezultatele alegerilor parțiale dela Tutova și Caliacra, au provocat o adâncă dezamăgire în rândurile averescane.

D. Cudalbu cade în chip ridicul în „catatea” d-sale. La Caliacra, bietul exponent al politicii d-lui Goga, se mulțumește cu 465 voturi din 4146 exprimate... Abia 11 la sută din numărul votanților...!

După atâtea dovezi de popularitate, — probabil că nici d. general nu mai speră într'o viitoare guvernare.

Mari inundații pretutindeni

Circulația trenurilor s'a înrăutățit. — Poduri și case au mânat râurile —

Timpuț muindu-se brusc, pretutindeni a început să se topească marea zăpadă căzută de curând. În urma topirii mării zăpezi, au pornit mari inundații. Someșul a crescut Marți atât de mare, încât a mânat poduri împiedicând și funcționarea uzinei electrice în Someșul Rece. Clujul din aceasta cauză a rămas Marți fără curent electric, până ce s'au înlăturat obstacolele delă uzina electrică.

La Turda-Chindriș podul calei ferate l-a fost mânat Arieșul. Trenurile dinspre București nu au sosit Marți noaptea și Miercuri dimineața la Cluj.

Mureșul și Tisa de asemenea au făcut mari ravagii. Foarte multe case s'au dărâmat în urma inundațiilor. Dunărea a mânat chiar și o moară de apă. Regiunile cari au suferit mai mult în urma inundațiilor, sunt acele șesoase.

Legea învățământului particular s'a votat

Minoritățile n'au primit concesi, deoarece delegații lor erau prea agresivi și pretensivi.

Tratativele delegațiilor minoritari cu guvernul se pot declara în fine eșuate, cu toată delegații speră să se mai reia firul discuțiilor.

Legea învățământului particular s'a votat, cu toată zierele și câțiva delegați de ai minorităților urmăreau și urmau tratative peste tratative pentru modificarea proiectului. Fiind însă neserioși de pretensivi, au ajuns în fine să nu mai fie luați în considerare.

Câțiva delegați minoritari, văzându-se nebăgați în seamă, au început să bată toba pentru alcătuirea unui bloc anti-gubernial, declarând, că dacă guvernul până în ziua de 26 l. c. nu le va răspunde, atunci la adunarea din 28 a partidului maghiar se va aduce pe tapet și formarea blocului.

Nouii proiecte de legi

Modificarea legii administrative. — Reorganizarea ministerelor și Casei Pădurilor. Competința consiliilor orășene și comisiilor interimare.

Unele legi au lăsat foarte mult de dorit și din acest motiv se revine asupra lor cu modificări.

Între proiectele depuse se evidențiază foarte multe proiecte de modificări, după cum se poate constata.

Proiectele depuse sunt pentru: deschiderea unui credit de 30 milioane pe seama ministerului agriculturii; reorganizarea ministerului agriculturii; organizarea Casei pădurilor; autonomia porturilor și creșterea de zone libere; organizarea ministerului industriei; prelungirea termenului de grație acordat pentru datorii în valută superioară; stabilirea competenței, — după 1 Ianuarie 1926 și în conformitate cu noua lege administrativă, — a actualelor comisii interimare și consiliilor județene; modificarea unor dispozițiuni din legea nouă administrativă; deschiderea unui credit de 30 milioane pe seama ministerului finanțelor.

Senatul, a admis pentru aceste proiecte „extrema urgență”.

* Imprimare Avocațiale la librăria Anca.

PRUNCUL ISUS

Doau mii de ani aproape
Sunt de când, trimis de sus,
Coborî la noi Isus,
Sunt, și'n mintea tuturor,
Fără ca vremea să-l îngroape,
Stă d'apururi trăitor
Pruncul cel nemuritor.
Sunt mulți ani și mulți vor trece,
Răspândind în lungul sbor
Vorba ce din sfânt isvor
Curge fără ca să sece;
Vorba celui ne'ntrecut
Care'n iesle s'a născut;
Vorba lui' cuvântu-i blând,
Care lumea străbătând,
Ne-a șoptit învățătura
S'alungăm din suflet ura,
Să fim buni și iertători,
Dar noi, ne'nleagători,
Cu-ale patimii vâpai
Pornind pași pe rele căi,
Mereu suntem mici și răi.

Umbre șterse, trecătoare,
Pe sub razele de soare,
Omenire 'n genunchi cazi
Când serbăm cu pompă azi
Pruncul sfânt, ne'ntrecut,
Care'n iesle s'a născut!

(„Univ. Lit.”)

N. 7inc

Studentimea pentru moți

Regele le-a promis dreptate moșilor exploatați de gheșeftarii Tischler, Fischer etc.

Delegația de 200 de moși, dela Răchitele care a tost la Rege pentru a cere dreptatea moșilor exploatați de consorțiul Tischler, Fischer etc. a primit promisiuni, că moșii vor fi îndreptățiți.

În legătură cu aceste amintim, că și studentimea a protestat contra afacerilor firmei indicate, susținând dreptatea moșilor și cerând să se restituie pădurile moșilor.

Incasarea impozitelor

Nu se incasează în plus. — Se stabilesc impozitele pe anul viitor.

Incasarea impozitelor este în curs, urmărindu-se incasarea tuturor restanțelor până la finea lunii Decembrie, ca să se încheie bilanțul impozitelor pe anul 1925.

Di Giurgiu, șeful perceptoratului Cluj în această privință ne-a declarat, că licitațiile publicate se execută și în caz de neplătă a restanțelor din ultima rată.

Inlesnirile de plată s'au făcut pentru a da ocazie publicului să-și achite rând pe rând impozitele, fără să sufere vre-o sdruncinare.

Actualmente funcționari de ai perceptoratului și administrației financiare circulă prin oraș ca să constate și la fața locului bazele impunerilor. Cu toate aceste fiecare contribuabil trebuie să-și prezinte și declarația, deoarece aceasta de asemenea servește ca bază la stabilirea impozitelor pe anul viitor.

O intervedere Chamberlain—Cicerin la Rapallo. Di Chamberlain a sosit zilele aceste la Rapallo, descinzând la Hotel Excelzior. La Rapallo se așteaptă și sosirea comisarului Cicerin.

Organizarea moșilor

Inițierea cooperativei pentru valorizarea produselor moștești și pentru aprovizionarea moșilor cu cele necesare.

În Abrud a luat ființă o cooperativă pentru valorizarea produselor moștești și pentru aprovizionarea moșilor cu cele necesare. Cooperativa urmărește să și facă filiale în mai multe localități, asigurându-și sprijinul unui mare număr de intelectuali și țărani.

Statutele cooperativei ne indică următoarele în aceasta privință, cooperativa având, ca scop:

1. Aprovizionarea membrilor și a populației cu mărfuri de prima necesitate pe prețuri cari să facă imposibilă orice încercare de speculă de pe piața Abrudului.

2. Desvoitarea procedeelor metodice în exploatarea miniere, cari până acum se fac de populație într'un chip cu totul rudimentar și prea puțin productiv. În acest scop se vor face instalații speciale pentru aprovizionarea minierilor cu explosibilul și uneltele necesare exploatarei.

3. Comercializarea pe cale cooperativă a produselor casnice din munții Apuseni. Cooperativa și-a asigurat, în acest scop, concursul școlii medii din Abrud, de sub conducerea d-nei Ortensia Buzoianu, care are un admirabil atelier de țesătorie model.

Cooperativa „Valea Abrudului“ are două secțiuni:

a) Secția de consum; organizată în vederea aprovizionării cu articole de prima necesitate;

b) Secția de construcții; organizată în vederea confecționării în regie a uneltelor și materialelor necesare exploatarea miniere, precum și pentru aprovizionarea sau confecționarea materialului explosibil.

Opt băieți au fugit dela Inst. Corector din Gherla

Nu primesc haine, iar hrana le este mizerabilă.

Di Farago, șeful comisariatului poliției gărei Cluj, făcând razie prin sala de așteptare a gărei, a găsit și transportat la Prefectura poliției mai mulți indivizi, gasiți fără acte justificatoare.

Între arestanți a fost și un băețandru, care fugit dela Institutul Corector din Gherla, pentru că nu mai putea să îndure mizeria dela institutul indicat.

Băiatul n'avea nici cămașe pe el și toată îmbrăcămintea-i era o vestă cu mâneci și niște pantaloni mari, rupți aproape complet.

Băiatul a declarat, că în institut foarte mulți băiați umblă în pături înfășurați, neavând haine.

Întreținerea le este mizerabilă, încât mai bine s'a decis să fugă. Dela institut au fubit opt inși deodată, dar toți s'au împrăștiat. M.

Programul sf. slujbe de Crăciun în bis. gr. cat.

Ziua I. — La 9^{1/2} s. liturgie în bis. parochială (str. Jorga 6). Cântă corul Reuniunii Femeilor. Predică: Prtop. Dr. E. Dăianu.

La orele 8^{1/2} s. lit. în bis. Minoritilor. Predică pâr. J. Handrea.

D. a. la orele 4 vecernie în bis.

Ziua II. — La orele 8^{1/2} s. lit. în bis. Minoritilor. Cântă corul Reuniunii.

La orele 10 s. lit. în bis. paroch. Predică p. Dr. Vinc. Pandea.

Ziua III. — La orele 8 s. lit. în bis. parochială.

La orele 8^{1/2} s. lit. în bis. Minor. La orele 10 s. lit. în bis. paroch.

Oficiul protopopes.

Informațiuni

— Sărbători fericite dorim la toți cititorii și abonații noștri.

— La biserica gr.-ort. în ziua primă de Crăciun serviciul Divin îl va oficia I. P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan.

— Autoritățile și-au început concediul Miercuri și numai Luni își vor reincepe activitatea.

— Nou Mesia în Constantinopol. Știrile sosite din Constantinopol anunță, că într'un sat lângă capitala turcească s'a născut un copil cu insignele naționale și religioase turcești, semiluna și steaua pe mâna dreaptă. Populația muzulmană serbătorește pe acest băiat minunat ca pe Mesia, dela care așteaptă r nașterea Turciei și mohamedanismului. Profetii muzulmani deja pretutindeni lansează vestea nașterii miraculosului copil.

— Radici decorat. Cu prilejul aniversării sale, regele Jugoslaviei a decorat pe politicianul Radici, ministrul instrucțiunii publice jugoslave, cu Marea Cruce Sf. Sava.

— Di P. Niculescu-Rietz fiind decorat pentru meritele ce și-le-ar fi câștigat în învățământ, a ajuns să fie atacat atât în parlament, cât și în presă, care arată, că Niculescu-Rietz nu are nici un merit.

— Comitetul soc. st. mediciniștilor din Cluj. Comitetul societății studenților în medicină din Cluj s'a constituit pe anul școlar 1926—1926 după cum urmează: Președinte, Rămneșu Petru; vice-președinte, Varga Vasile; Secretar general, Stoica Stanciu; Casier, Purgă Gheorghe; Bibliotecar, Rusu Septimiu; Secretari de ședințe: Ciocan Avram, Toșas Ciprian, Radu Ioan; Membri în comitet: Bosica Ioan, Dinescu Ioan, Russu G. Ioan, Pavel Ticusan.

— Serbare studentească la Dej. În ziua de 26 Decembrie va avea loc la Dej o serbare aranjată de studenții someșeni sub patronajul dlui prof. I. C. Cătuneanu, care împreună cu d. prof. T. Malaiu vor ține și câte o conferință.

Au sosit la Librăria Alex. Anca Călindarul dela Blaj și alte Calendare.

Programul Teatrului Național:

Vineri 25	(matineu) Heidelbergul de altă dată
Sâmbătă 26	(seară) Un Erou
Dum. 27	(matineu) Fetița
Marți 29	(premieră) Controlorul vagoanelor de dormit
Joi 31 Dec.	Idem
1 Ian. 1926	matineu Năzdrăvăniile divorțului
2	seara Controlorul vagoanelor de dormit
3	Scrisoarea perdută
6	matineu Dispărut
7	seara Controlorul vagoanelor de dormit
9	Frații Karamazov
10	matineu Prietenii
12	premiera Ruy Blas
14	seara
16	
17	Controlorul vagoanelor de dormit

Programul Operei Române:

25 1925	Seara mare și zâna păpușelor
26	Tosca matineu
27	Seara mare și zâna păpușelor
28	Joungleurul și zâna păpușelor
30	Regina din Saba

— Conferința Micei Antante. În zilele de 15, 16 și 17 Ianuarie va avea loc la Belgrad conferința Micei Antante, discutând totodată și chestia mișcărilor monarchiste din Ungaria.

— Cehoslovacia recunoaște sovietele. „Nene Freie Presse“ anunță din Praga, că în cercurile politice se crede, că guvernul cehoslovac va recunoaște sovietele, deoarece legăturile economice a acestor două țări fac necesară această recunoaștere.

Bilete de vizită pentru Anul nou să pregătesc urgent la Librăria Anca.

— America și recunoașterea sovietelor. Deputatul Berger din Milwaukee, a propus o moțiune în camera americană, cerând recunoașterea guvernului sovietic. Moțiunea deputatului Berger este analoagă cu moțiunea propusă de senatorul Borah în senatul american.

— Incorporarea contingentului 1926. Contingentul 1926 va fi încorporat pe ziua de 2 Februarie, la care dată precis trebuie să se prezinte la corpurile lor toți oamenii.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la Inst. Grafic Alex. Anca Cluj.

Juven și studenți.

La Librăria A. ANCA Cluj se de vânzare următoarele cărți juridice:

Procedura Civilă de dr. T. M. Legea I. din 1911 cu toate modificările și întregirile ce i s-au făcut prin Legi, decrete și ordonanțe. Legea din vechiul regat. Lei 25

Compendiu de Drept Comercial de Dr. Anca 300

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135

Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60

Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 86

Legea falimentului de Dr. Anca 86

Legea de execuție de Dr. Bartha 75

Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60

Criza Valutară de Dr. Șerban 35

Journal de termene Advocatiale 100

* Femei! „Cartea Moșelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 1 la librăria Anca.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal

Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de ciopote. Mare depozit de Gips, lemn și cărți bisericești. Fondat 1898. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Cel mai bun cadou de Crăciun și Anul Nou

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni

„CĂRAREA FERICIRII“

de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—19

Această carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pe orice ocaziune, cu 24 capitole mari în 366 pag. E cea mai potrivită pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de toate confesiuni. În toate școlile trebuie introdusă cea de 85 Lei.

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140

Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și

A apărut în editura Librăriei

Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele

Teatre Poporale:

- „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu — 20—
- „Doamna mea“ de Nic. Țintariu (poporală 1 act) — 15—
- „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Țintariu — 20—
- „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu — 15—
- „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Țintariu — 20—
- „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Țintariu — 15—
- „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Țintariu — 20—
- „Nevasta mea fle îngeri ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu — 20—
- „Domnul Primar“ (poporală în 3 acte) de Nic. Țintariu — 20—
- „Măestrul Caproni“ (comedie într'un act) de Nic. Țintariu — 15—
- „Infumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- „Oginda fermească“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- „În calea dușmanului“ din 1848 (într'un act) de Simeon Rusu — 10—
- „Pedeapsa Păcatului“ piesă teatrală (în două acte) de Simeon Rusu — 15—

„Vrăjitoarea“ comedie în versuri (într'un act) de Simeon Rusu. — —

* „Doine și Chiuituri“ de „Siminic“

Monoloage — Dialoge:

* „Vrea mama să mă'nsoare... monolog de Siminic — —

„Teofil“ monolog de S. Rusu — —

„Drotarul“ monolog de S. Rusu — —

„Ștefan și Victoria“ dialog de S. Rusu — —

„Cântecul cocoșului sau Moartea steluței“ dialog de S. Rusu — —

Diferite:

„Inima mea“ (cântece populare) — —

„Imnuri Românești“ (cântece naționale)

* „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — —

* „Imnul Studențesc Creștin“ pentru Pian și voce — —

„Carte de visuri“ — —

Scrisori de iubire după mai mulți autori

Vezi ce face beutura dracului

„Viorele“ poezii de Rusu Lei 1

Cărți preoțești:

* „Predici la Morți“ de prot. I. Marga

* „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de protopop I. Marga — —

* „Păstorul sufletească“ (I—VI. vol.) — 12

Predici la cununii și alte predici ocazionale — — — Lei 10

Medicale:

* „Cartea Moșelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 15

* Imprimare pentru Secretari la librăria Anca.